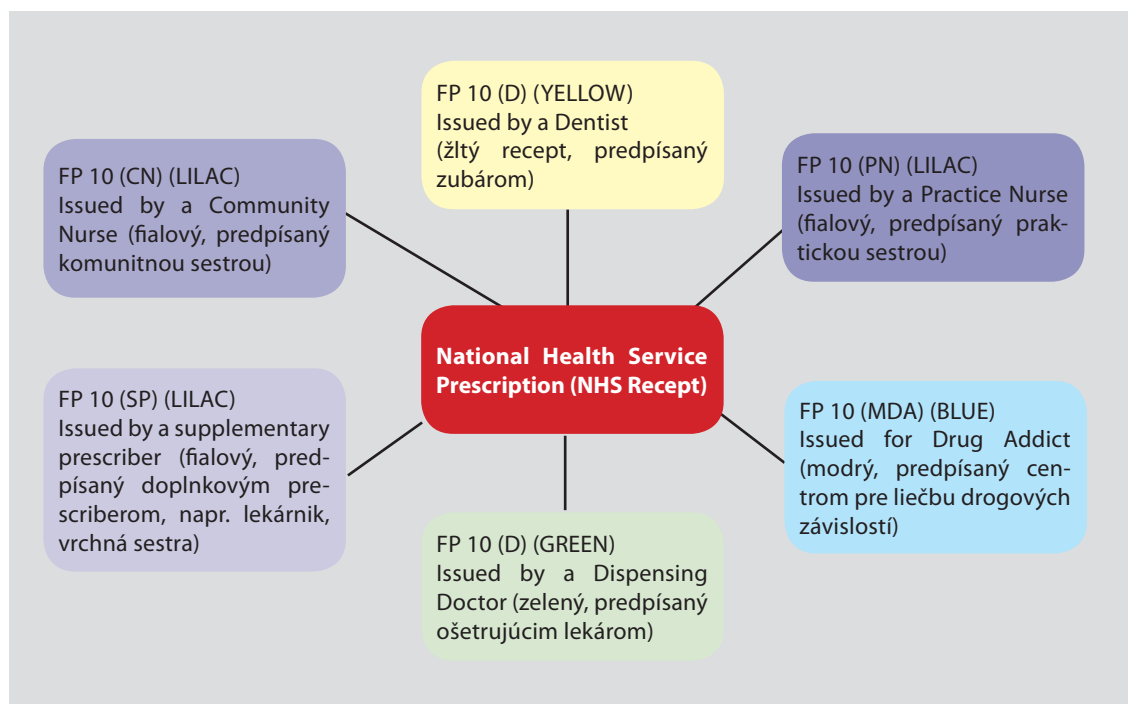

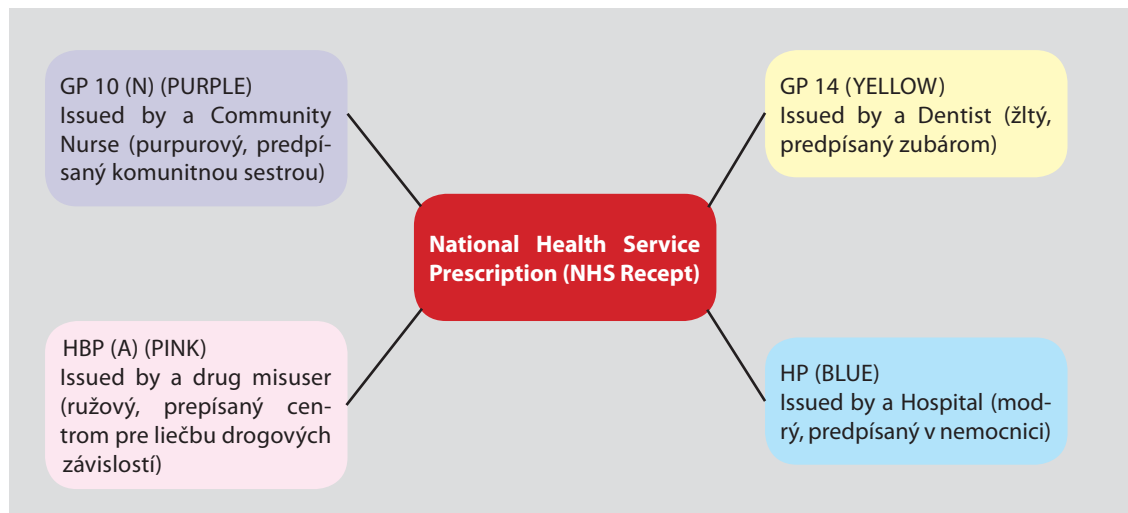
Dispenzácia na Britských ostrovoch

HEALTH SERVICE RECEPTOV SÚ:

Recepty z Anglicka a Walesu

Škótske recepty

Detaily o lieku

Osoba oprávnená na predpísanie receptu podľa legislatívy platnej na Britských ostrovoch môže byť lekár, zdravotná sestra, doplnkový „prescriber“ (napr. lekárnik), pracovník centra pre liečbu drogových závislostí, alebo zubár. Detaily o lieku, ktoré musia byť súčasťou receptu, musia byť na recepte uvedené:

- názov
- lieková forma
- sila
- kvantita (množstvo)
- dávka (inštrukcie)

Platnosť „NHS“ aj „Private“ receptov je 6 mesiacov od dátumu predpisu, ktorý musí byť na recepte vyznačený. Výnimkou sú recepty na tzv. „Controlled drugs“, teda opiá-

tové recepty, ktorých platnosť je 28 dní od dátumu predpisu, a ktorých objednávanie, skladovanie, expedovanie a užívanie podlieha prísnej legislatívnej kontrole. Väčšina receptov sú „computer-generated prescriptions“ – počítačom generované recepty a význam každého detailu, ktorý je potrebné na recepte skontrolovať, je opísaný v nasledujúcej tabuľke:

Mgr. Miloš Wiesinger,
MRPharmS,
Lekárne Europea,
Banská Bystrica

Zjednodušene povedané recept je objednávkový formulár na dodanie lieku pacientovi. V minulom článku sme si predstavili dva základné typy receptov, ktoré sú platné v Anglicku: „National Health Service - NHS FP10 prescription“ (zelený NHS recept) a „Private prescription“ (súkromný recept). „Prescriber“, ktorý predpíše liek na NHS recept to musí urobiť na oficiálne predpísaný typ tlačiva. Recepty, ktoré sú vydávané v lekárnach na Britských ostrovoch majú toto tlačivo odlišné podľa toho, v ktorej časti ostrovov boli predpísané. To ako sa tieto recepty dispensujú, ostáva v princípe rovnaké. Najčastejším typom receptu je NHS recept od všeobecného lekára (FP10 England, GP10 Scotland).

Medicine details / Detaily lieku	What this means / Čo to znamená
Name / názov	Názov lieku musí byť predpísaný ako generický alebo originálny názov lieku, príklad: generický názov = amoxicillin, originálny názov (proprietary or brand name) = Amoxil.
Form / lieková forma	Lieková forma (tablets, capsules, mixture, solution, atď.)
Strength / sila	V prípade ak daný liek existuje na trhu vo viacerých silách, napr. 250 mg alebo 500 mg kapsuly.
Quantity / množstvo, kvantita	Počet kapsúl, tablet v kusoch, alebo množstvo roztoku v mililitroch, atď.
Directions (dose) / inštrukcie (dávka)	Inštrukcie, ako sa má liek užívať (dávkovanie) a ďalšie potrebné upozornenia súvisiace s dávkovaním.

PRESCRIPTION SERVICE CN56	CN 56
MR/MRS/MISS P NELSON	MR MRS MISS P NELSON
ADDRESS 2 High Rd	
NOTES Nottingham	PRESCRIPTION SERVICE
Owed item(s): Ventolin cfc-free inhaler 100 mcg OP Use one puff twice a day as directed	We owe you the following item(s): Ventolin cfc-free inhaler 100 mcg OP Use one puff twice a day as directed
	BRANCH 8000 3Ppm
C/B 5pm	PLEASE PRESENT THIS RECEIPT WHEN COLLECTING YOUR PRESCRIPTION 00 00 000000
PAID	TO PAY
	EXEMPT
	√

Ústrižok, ktorý ostáva v lekární

Ústrižok pre pacienta

OWING PROCEDURE – OWING NOTES – OWING DOCKETS – OWING SLIPS

V prípade, že jednu alebo viac predpísaných položiek lekárne nemá na sklade, ponúkne pacientovi viac možností:

1. lekárnik overí dostupnosť všetkých liekov na recepte (vrátane chýbajúceho lieku) v inej lekární a pacient si celý recept vyzdvihne tam (systém výpisu z receptu v Británii neexistuje).
2. lekárnik vydá pacientovi ten liek, ktorý má na sklade a na chýbajúci liek vytvorí tzv. „owing docket“ („owing note“, „owing slip“, zjednodušene „owing“). Okrem vytlačenia „owing“ lístka (ústrižku) s názvom chýbajúceho lieku, dátumom a menom pacienta, zahŕňa „owing“ aj nahratie „owing“ údajov do Patient Medication Records v počíta-

či, kontrolu dostupnosti lieku u dodávateľa, objednanie chýbajúcej položky, zápis do knihy – „Owing book“ a informovanie pacienta, kedy si chýbajúci liek môže vyzdvihnúť v lekární, prípadne kedy mu bude doručený domov (zvyčajne je to na druhý pracovný deň).

3. v prípade, že chýbajúci liek je nedostupný z dôvodu na strane výrobcu („manufacturer cannot supply“ – ukončená výroba, „discontinued item“ – ukončená výroba, atď), lekárnik označí na recepte „ND – not dispensed“ a požiada lekára, ktorý recept predpísal, aby pacientovi predpísal alternatívny liek. Ak ide o krátkodobý výpadok a pacient si želá na daný liek počkať, stačí, ak nechá na seba kontakt a keď bude liek znovu dostupný, lekárne bude pacienta kontaktovať (telefónicky, e-mailom).

Vydanie „owing“ lístka (môže byť vytlačený alebo vypísaný rukou):

V Británii je až na pár výnimiek možné otvoriť balenie lieku a vydať presne predpísaný počet kapsúl, tablet alebo odmerať presne predpísaný objem roztoku, či sirupu. Aj z tohto dôvodu je možné, že lekárne pacientovi dlží presný počet tablet, kapsúl, prípadne presný objem roztoku, či sirupu. Po dodaní chýbajúcej položky dodávateľom lekární vydispenzuje „owing“ liek (používa sa výraz – „to redeem an owing“) a na štítok dispenzovanej tašky s adresou a menom pacienta – „dispensing bag label“ napíše číslo „owing“ lístka, zároveň k taške pripojí aj pôvodný ústrižok lekární – „owing docket“. Pacient sa vráti pre „owing“ do lekární, preukáže sa ústrižkom pacienta, a tým je „owing completed“ alebo je „owing“ doručený pacientovi priamo domov – „delivery“.

Obrázok 1: Owing bag, owing bag label and pharmacy owing docket

Každý „owing“ musí byť pacientom vyzdvihnutý v dobe platnosti originálneho receptu (do 6. mesiacov od dátumu, kedy lekár recept predpísal, u opiatových receptov je to do 28 dní). Ak lekárne z rôznych dôvodov nemôže chýbajúci liek získať od dodávateľa a pacientovi už bol vyexpedovaný z toho istého receptu iný liek – „part supply“, alebo pacient už dostal neúplný počet tablet toho istého lieku „part quantity was supplied“, recept nemôže byť vrátený pacientovi, ale musí ostať v lekární. V tomto prípade je potrebné pacientovi odporučiť, aby požiadal lekára o nový recept a pokúsil sa liek zohnať v inej lekární (ak ho tam ešte majú na sklade), alebo aby mu lekár predpísal iný, alternatívny liek. Ak si pacient liek nevyzdvihne načas, lieky musia ostať v lekární a recept pri chýbajúcej položke sa označí „ND – not dispensed“ alebo „PQS – part quantity supplied“, pričom sa uvedie presný počet vyexpedovaných tablet, kapsúl alebo presný objem roztoku, či sirupu. Toto bol všeobecný úvod do dispenzácie receptov na Britských ostrovoch, pokračovanie nabudúce.